

T.C.
D A N I Ş T A Y
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2021/3743
Karar No : 2025/1019

DAVACI : TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası

VEKİLİ : Av. Zühal Sirkecioğlu Dönmez
[16001-00858-92394] UETS

DAVALI : Tarım ve Orman Bakanlığı
[REDACTED] UETS

VEKİLİ : Av. [REDACTED]

DAVANIN KONUSU : 20/01/2021 tarih ve 31370 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği'nin 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde, en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülteler arasında "Su Bilimleri ve Mühendisliği"ne yer verilmemesine ilişkin eksik düzenlemenin iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI : 20/01/2021 tarih ve 31370 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği"nin amacının; Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının teşkilat ve görevleri ile çalışma usul ve esaslarını, Başkan, müfettişler, müfettiş yardımcıları ve Büro Şube Müdürlüğü personelinin görev, yetki ve sorumluluklarını, müfettiş yardımcılarının mesleğe girişlerini, yetiştirilmelerini, yeterlik sınavlarını, müfettişliğe ve başmüfettişliğe atanma usullerini, denetlenen birimlerin yükümlülüklerini ve sorumluluklarını belirlemek olduğu, müfettiş yardımcılığı sınavına başvurabilecekleri gösteren 19. maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendinde "En az dört yıllık lisans eğitimi veren ziraat, su ürünleri, gıda, kimya, orman, çevre, inşaat, jeoloji, bilgisayar, endüstri, elektrik, elektrik ve elektronik, elektronik ve haberleşme, makine, maden, metalürji, balıkçılık teknolojisi, metalürji ve malzeme, jeodezi ve fotogrametri mühendislikleri, mimarlık, peyzaj mimarlığı, biyoloji, kimya, kamu yönetimi, siyaset bilimi ve kamu yönetimi, siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler, iktisat, ekonomi, ekonometri, maliye, işletme, uluslararası ilişkiler, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri, şehir ve bölge planlama, istatistik, halkla ilişkiler ve tanıtım, sosyoloji programlarında, hukuk ve veterinerlik fakültelerinde veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarında eğitim görmüş olmak." düzenlemesinin yer aldığı; 44 ayrı meslek dalı, ilgili Yönetmelik ile yetkilendirilirken, "Su Bilimleri ve Mühendisliği"ne yer verilmediği, Tarım ve Orman Bakanlığı'na yapılan müracaatlarda, konunun değerlendirildiği belirtilmiş ise de, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne yapılan sözlü müracaatlarda; YÖK'ün ilgili yazısını dikkate aldıklarını, ayrıca Su Bilimleri Fakültesinin isim değişikliği yapmasından dolayı Su Ürünleri Fakültesi Dekanlarının Su Bilimleri Fakültesini istemediğini, bu yüzden Yönetmeliklerde "Su Bilimleri ve Mühendislerine" yer vermediklerini belirttikleri, İstanbul Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesinin 2017 yılında dünyadaki örneklerine de bakarak, Su Ürünleri Fakültesi olan

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2021/3743

Karar No : 2025/1019

isini, Su Bilimleri Fakültesi olarak değiştirdiği, mezunlarına da, “Su Bilimleri ve Mühendisi” unvanı verildiği, %30 yeni dersler eklendiği, isim değişikliğinden önce, kamuda sadece Tarım ve Orman Bakanlığında istihdam edilmekte iken, isim değişikliği ile kamuda birçok kurumda istihdamın amaçlandığı, ancak adeta cezalandırılır gibi, davalı Bakanlığın 2020 ve 2021' de yayınladığı hiçbir yönetmelikte, Su Bilimleri ve Mühendislerine yer verilmediği; bir başka davada YÖK'ün yaptırdığı bilirkişi incelemesine göre, Su Bilimleri Fakültesine %30 yeni dersler getirildiğinden, su ürünlerinin su bilimleri kapsamadığı, denk olmadıklarının tespitinin yapıldığı, sonuç olarak Su Bilimleri Fakültesi Su Ürünleri Fakültesini kapsarken, Su Bilimleri Fakültesine yeni getirilen derslerden dolayı Su Ürünleri Fakültesinin Su Bilimleri Fakültesini kapsamadığı, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odasının, meslek mensuplarının menfaatlerine ters düşen her düzenlemenin karşısında olduğu, söz konusu düzenlemenin, Su Bilimleri ve Mühendisliğine yer verilmemesi sebebi ile eksik olduğu ileri sürülmektedir.

DAVALI İDARENİN SAVUNMASI:TMMOB Ziraat Mühendisleri Odasının bu davayı açmakta ehliyetinin bulunmadığı, dava konusu Yönetmeliğin 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 424. maddesi ile 375 sayılı KHK'nın Ek 24. maddesine dayanılarak hazırlandığı, “Su Bilimleri ve Mühendisliği” lisans programının İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesinin lisans programı olduğu, 11/07/1992 tarih ve 21281 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3837 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile Su Ürünleri Fakültesine dönüşen eğitim kurumunun adının 03/07/2017 tarih ve 30113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2017/10332 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Su Bilimleri Fakültesi olarak ve programın adının ise “Su Bilimleri ve Mühendisliği” olarak değiştirildiği, dava konusu Yönetmeliğin hazırlandığı ve Resmi Gazete'de yayımlandığı tarih itibarıyla 4 yıl süreli Su Bilimleri ve Mühendisliği lisans programından Su Bilimleri ve Mühendisi ünvanıyla mezun verilip verilmediği bilinemediğinden, söz konusu program mezunlarının iptali istenilen Yönetmelik maddesi kapsamına alınmamış olduğunun mütalaa edildiği, mevzuat yönünden hukuka aykırılık bulunmadığı, idarece yapılacak sınavlarda, adı geçen program mezunlarının başvuruda bulunması durumunda programın ders müfredatı da dikkate alınmak suretiyle başvuruların değerlendirilebileceği, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : [REDACTED]

DÜŞÜNCESİ : Dava konusu düzenlemenin iptali gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI : [REDACTED]

DÜŞÜNCESİ : Dava, 20/01/2021 tarih ve 31370 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği'nin 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde, en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülteler arasında "Su Bilimleri ve Mühendisliği"ne yer verilmemesine ilişkin eksik

T.C.
D A N I Ş T A Y
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2021/3743
Karar No : 2025/1019

düzenlemenin iptali istemiyle açılmıştır.

20/01/2021 tarih ve 31370 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği'nin 1. Maddesinde; Bu Yönetmeliğin amacının, Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının teşkilat ve görevleri ile çalışma usul ve esaslarını, Başkan, müfettişler, müfettiş yardımcıları ve Büro Şube Müdürlüğü personelinin görev, yetki ve sorumluluklarını, müfettiş yardımcılarının mesleğe girişlerini, yetiştirilmelerini, yeterli sınavlarını, müfettişlik ile başmüfettişliğe atanma usullerini, denetlenen birimlerin yükümlülüklerini ve sorumluluklarını belirlemek olduğu hususuna yer verilmiş olup, Müfettiş Yardımcılığına Giriş ve Çalışma Esasları ile Diğer Hususlar başlıklı bölümünde yer alan Giriş sınavı ve sınava başvuru şartlarını belirleyen 19.maddesinin (c) bendinde ise; "En az dört yıllık lisans eğitimi veren ziraat, su ürünleri, gıda, kimya, orman, çevre, inşaat, jeoloji, bilgisayar, endüstri, elektrik, elektrik ve elektronik, elektronik, elektronik ve haberleşme, makine, maden, metalürji, balıkçılık teknolojisi, metalürji ve malzeme, jeodezi ve fotogrametri mühendislikleri, mimarlık, peyzaj mimarlığı, biyoloji, kimya, kamu yönetimi, siyaset bilimi ve kamu yönetimi, siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler, iktisat, ekonomi, ekonometri, maliye, işletme, uluslararası ilişkiler, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri, şehir ve bölge planlama, istatistik, halkla ilişkiler ve tanıtım, sosyoloji programlarında, hukuk ve veterinerlik fakültelerinde veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarında eğitim görmüş olmak." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünün Üniversiteleri bünyesinde bulunan Su Ürünleri Fakültesi adının Su Bilimleri Fakültesi olarak değiştirilmesi yönündeki teklifinin Yükseköğretim Kurumu Başkanlığınca, 15.2.2017 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında incelenerek 2547 sayılı Kanunun 2880 sayılı Kanunla değişik 7/d-2 maddesi uyarınca kabul edildiği, 03/07/2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmi Gazete, 2017/10332 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Fakülte adının Su Bilimleri Fakültesi, programın adının da Su Bilimleri ve Mühendisliği Programı olarak değiştirildiği, değişikliğin sadece isim olarak yapılmadığı, aynı zamanda, Su Ürünleri Fakültelerindeki müfredata göre %30 oranında değişikliğe gidildiği anlaşılmıştır.

Davalı idare savunma yazısında, dava konusu Yönetmeliğin hazırlandığı ve Resmi Gazete'de yayımlandığı tarih itibarıyla 4 yıl süreli Su Bilimleri ve Mühendisliği lisans programından Su Bilimleri ve Mühendisi unvanıyla mezun verilip verilmediğinin bilinemediği, bu nedenle, söz konusu program mezunlarının dava konusu Yönetmelik maddesi kapsamına alınmadığını, yapılacak sınavlarda, adı geçen program mezunlarının başvuruda bulunması durumunda, programın ders müfredatı da dikkate alınmak suretiyle başvuruların değerlendirilebileceğini belirtmektedir.

Ancak, düzenleyici işlemlerin açık, net ve kapsadığı alanın belirli olması İdari bir zarurettir. Kişi hukukunun ve mesleki hakların korunması insiyatife bırakılmayacak kadar ciddidir.

Bu bakımdan, Fakülte isminde değişikliğe gidilmesi nedeni ile "Su Bilimleri ve

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2021/3743

Karar No : 2025/1019

Mühendisliği" ne 20/01/2021 tarih ve 31370 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği'nin 19. maddesinin 3. fıkrasının (c) bendinde, müfettiş yardımcılığı için giriş sınavına başvurabilecek en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülteler arasında yer verilmemesi hakkaniyete, mevzuata ve hukuka aykırıdır.

Bu nedenle, dava konusu düzenlemenin eksik düzenleme nedeniyle iptali gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci Dairesince, davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmeyle, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREC :

20/01/2021 tarih ve 31370 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği'nin "Müfettiş Yardımcılığı Giriş ve Çalışma Esaslar ile Diğer Hususlar" başlıklı ikinci kısmının, "Giriş Sınavı" başlıklı birinci bölümünün, "Giriş sınavı ve sınava başvuru şartları" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde, en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülteler arasında "Su Bilimleri ve Mühendisliği"ne yer verilmemesi üzerine, eksik düzenlemenin iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin dayanağını oluşturan 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 24. maddesi Anayasa Mahkemesinin 07/12/2023 tarih ve E:2018/117, K:2023/212 sayılı kararı ile iptal edilmiştir, anılan karar 04/06/2024 tarih ve 32566 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış ve yayımından başlayarak on iki ay sonra yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

İLGİLİ MEVZUAT:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Tarım ve Orman Bakanlığı" başlıklı on beşinci bölümünün, "Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı" başlıklı 424. maddesinde; "(1) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Bakanın emri veya onayı üzerine aşağıdaki görevleri yapar: a) Bakanlık teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemlerinin teftiş, inceleme ve soruşturma işlerini yürütmek, b) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmasını temin etmek üzere gerekli teklifleri hazırlamak ve Bakan'a sunmak, c) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak. (2) Başkanlıkta 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesi uyarınca müfettiş ve müfettiş yardımcısı istihdam edilebilir." kuralına,

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin "Müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör, aktüer istihdamı" başlıklı Ek 24. maddesinde ise;

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2021/3743
Karar No : 2025/1019

"Ek Madde 24- (Ek: 2/7/2018 – KHK-703/178 md.)

Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı karnamelerinde öngörülmesi kaydıyla bakanlık, kurum ya da birim düzeyinde müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör, aktüer ile müfettiş yardımcısı, denetmen yardımcısı, denetçi yardımcısı, aktüer yardımcısı ve stajyer kontrolör istihdam edilebilir.

Bu madde kapsamında merkez teşkilatına ait kadro veya pozisyonlarda istihdam edilecekler hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 41 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile yabancı dil şartı hariç olmak üzere beşinci fıkrasında yer alan hükümler kıyasen uygulanır.

Bu madde kapsamında taşra teşkilatına ait kadro veya pozisyonlarda istihdam edilecekler hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 41 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile yabancı dil ve tez şartı hariç olmak ve yeterlik sınavı yazılı ve sözlü aşamalardan oluşmak üzere beşinci fıkrasında yer alan hükümler kıyasen uygulanır.

Milli Eğitim Bakanlığının bu madde kapsamındaki yardımcılık kadrolarına, ayrıca yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak kaydıyla, öğretmen olarak en az sekiz yıl hizmeti bulunanlar arasından da atama yapılabilir.

Bu madde kapsamında istihdam edilen yardımcı veya stajyerlerden verilen ilave süre içerisinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar, yardımcı veya stajyer unvanını kaybederler ve kurumlarında durumlarına uygun kadro veya pozisyonlara atanırlar.

Bu madde kapsamında istihdam edileceklerin mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlik sınavları, çalışma usul ve esasları, hizmetin gerektirmesi halinde birim veya görev yeri itibarıyla yer değiştirme esasları ile diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Denetime tabi gerçek ve tüzel kişiler, denetim için gereken gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri talep edildiği takdirde ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep halinde göstermek, sayılmasına ve incelemesine yardımcı olmak zorundadır. Müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör ve aktüerler ile bunların yardımcı ve stajyerleri, görevleri sırasında tüm resmi daire, kurum, kuruluş ve kamuya yararlı derneklerle, gerçek ve tüzel kişilerden gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkili olup, kanuni bir engel olmadıkça bu isteğin yerine getirilmesi zorunludur." düzenlemesine yer verilmiştir.

20/01/2021 tarih ve 31370 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği'nin "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrasında; "Bu Yönetmeliğin amacı, Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının teşkilat ve görevleri ile çalışma usul ve esaslarını, Başkan, müfettişler, müfettiş yardımcıları ve Büro Şube Müdürlüğü personelinin görev, yetki ve sorumluluklarını, müfettiş yardımcılarının mesleğe girişlerini, yetiştirilmelerini, yeterlik sınavlarını, müfettişlik ile başmüfettişliğe atanma usullerini, denetlenen birimlerin

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2021/3743
Karar No : 2025/1019

yükümlülüklerini ve sorumluluklarını belirlemektir." hükmüne, ikinci fıkrasında "Bu Yönetmelik, birinci fıkrada sayılan hususlara ilişkin usul ve esasları kapsar." hükmüne; "Dayanak" başlıklı 2. maddesinde ise; "Bu Yönetmelik, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 424 üncü maddesi ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır." hükmüne yer verilmiştir.

"Müfettiş Yardımcılığına Giriş ve Çalışma Esasları ile Diğer Hususlar" başlıklı birinci bölümünde yer adan "Giriş sınavı ve sınava başvuru şartları" başlıklı 19. maddesinde ise;

"(1) Müfettiş yardımcısı olabilmek için yapılacak giriş sınavını kazanmak şarttır. Müfettiş yardımcılığı giriş sınavı yazılı ve sözlü olmak üzere iki aşamadan oluşur.

(2) Yazılı sınavda başarılı olamayanlar sözlü sınava girmeye hak kazanamazlar.

(3) Aşağıdaki şartları taşıyanlar giriş sınavına başvurabilir:

...

c) En az dört yıllık lisans eğitimi veren ziraat, su ürünleri, gıda, kimya, orman, çevre, inşaat, jeoloji, bilgisayar, endüstri, elektrik, elektrik ve elektronik, elektronik ve haberleşme, makine, maden, metalürji, balıkçılık teknolojisi, metalürji ve malzeme, jeodezi ve fotogrametri mühendislikleri, mimarlık, peyzaj mimarlığı, biyoloji, kimya, kamu yönetimi, siyaset bilimi ve kamu yönetimi, siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler, iktisat, ekonomi, ekonometri, maliye, işletme, uluslararası ilişkiler, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri, şehir ve bölge planlama, istatistik, halkla ilişkiler ve tanıtım, sosyoloji programlarında, hukuk ve veterinerlik fakültelerinde veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarında eğitim görmüş olmak." düzenlemelerine yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 24. maddesi dayanak alınarak hazırlanan Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği, 20/01/2021 tarih ve 31370 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 07/12/2023 tarih ve E:2018/117, K:2023/212 sayılı kararıyla, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 24. maddesinin birinci fıkrası Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğuna karar verilerek bu fıkranın iptali nedeniyle anılan maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları da uygulanma imkânı kalmadığı gerekçesiyle iptal edilmiştir.

Dava konusu işleme dayanak oluşturan kanun hükmünde kararname kuralı Anayasa Mahkemesince iptal edildiğinden, Anayasa Mahkemesi kararının geriye yürümesi ve söz konusu karardan önce yürürlükte olan Anayasa'ya aykırı kurala göre tesis edilen işlemlere karşı açılan ve halen görülmekte olan davaların Anayasa Mahkemesi kararından ne şekilde etkileneceği hususunun öncelikle açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında; Kanun, Cumhurbaşkanlığı

kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İtüzüğü ya da bunların hükümlerinin, iptal kararlarının Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkacağı, gereken hallerde Anayasa Mahkemesinin iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabileceği, bu tarihin, Resmi Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemeyeceği, beşinci fıkrasında; iptal kararlarının geriye yürümeyeceği, altıncı fıkrasında ise; Anayasa Mahkemesi kararlarının Resmi Gazete'de hemen yayımlanacağı ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlayacağı, kuralları yer almaktadır.

Anayasa Mahkemesince bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin tümünün ya da belirli hükümlerinin Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş olduğu bilindiği halde eldeki davaların Anayasa'ya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görüşülüp çözümlenmesi, Anayasa'nın üstünlüğü prensibine ve hukuk devleti ilkesine aykırı düşeceği için uygun görülmez. Aksine durum ise, Anayasa'nın 153. maddesinde yer alan Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcı olduğu yönündeki hükme aykırılık oluşturur.

Yukarıda açık metinlerine yer verilen ve Anayasa'da düzenlenmiş olan kurallar ile Anayasa Mahkemesi kararlarında belirtilen hukuksal durumun doğal sonucu olarak, bir kanun ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin uygulanması nedeniyle dava açmak durumunda kalan ve Anayasa'nın 153. maddesi uyarınca itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurma hakkına sahip olan kişilerin de, kendi hak ve menfaatlerini ihlal eden kuralın iptal davası veya itiraz yoluyla daha önce yapılan başvuru sonucunda Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş olmasının hukuki sonuçlarından yararlanmaları gerektiği açıktır.

Bu durumda; dava konusu olan ve eksik düzenleme nedeniyle 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinin iptali istenilen Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 24. maddesine dayanılarak hazırlanıp yürürlüğe konulduğundan ve yasal dayanağı yukarıda yer verilen Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilmiş olduğundan, iptali istenilen Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği'nin 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde, en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülteler arasında "Su Bilimleri ve Mühendisliği"ne yer verilmemesine ilişkin düzenlemede de hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği'nin 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde, en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülteler arasında "Su Bilimleri ve Mühendisliği"ne yer verilmemesine ilişkin eksik düzenlemenin **İPTALİNE,**

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 412,40-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir edilen 28.000,00-TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

T.C.
D A N İ Ŗ T A Y
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2021/3743
Karar No : 2025/1019

3. Posta giderleri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine,

4. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 27/02/2025 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan

■■■■■

■■■■■

Üye

■■■■■

■■■■■

Üye

■■■■■

■■■■■

(X)

Üye

■■■■■

■■■■■

(X)

Üye

■■■■■

■■■■■

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvuru Harcı : 91,10-TL

Karar Harcı : 123,60-TL

YD Harcı : 97,70-TL

Vekâlet Harcı : 8,50-TL

Posta Gideri : 91,50-TL

TOPLAM : 412,40-TL

(X) KARŞI OY :

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 153. maddesinde, "... Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmi Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmi Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez. İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğu dolduracak kanun tasarı veya teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar. İptal kararları geriye yürümez. Anayasa Mahkemesi kararları Resmi Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar" hükmüne yer verilmiştir.

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 66. maddesinin üçüncü fıkrasında da, Anayasada yer alan bu düzenleme doğrultusunda, Anayasa Mahkemesinin gerekli gördüğü hâllerde, Resmi Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi, bir yılı geçmemek üzere ayrıca kararlaştırabileceği belirtilmektedir.

Anayasa Mahkemesinin 04/06/2024 tarih ve 32566 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 07/12/2023 tarih ve E:2018/117, K:2023/212 sayılı kararıyla; 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 24. maddesi Anayasa'ya aykırı görülerek iptal edilmiş ve anılan kararın Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak oniki ay sonra yürürlüğe girmesi ayrıca karara bağlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi tarafından, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, iptal kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak oniki ay süre ile yürürlüğe girmesinin ertelenmiş olması, anılan maddelerde yer alan söz konusu ibarelerin iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluğu doldurmak üzere Yasama Organına oniki ay süre verilmesi amacını taşımakla birlikte, bir diğer amaç da iptal kararı nedeniyle ortaya çıkacak olan hukuksal boşluğun kamu düzenini ihlal edici nitelikte görülmesi nedeniyle anılan yasal düzenlemelerin oniki ay süreyle yürürlükte kalmasının sağlanmasıdır.

Kamu yararını olumsuz yönde etkileyecek hukuksal bir boşluğun doğmamasını teminen getirilen bu sürenin yalnızca Yasama Organına yönelik olduğunun kabulü, öncelikle iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihin ayrıca belirlenmesine ilişkin Anayasa Mahkemesi kararına, bunun yanı sıra, Anayasanın 153. maddesinin son fıkrasında yer alan Anayasa Mahkemesi kararlarının yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlayacağı kuralına aykırılık teşkil edecektir.

Bu nedenle, dava konusu düzenlemenin yapıldığı tarihten sonra verilen ve henüz yürürlüğe girmediği açık olan Anayasa Mahkemesinin anılan iptal kararının bakılan davada uygulanması mümkün değildir. Aksi yöndeki düşüncenin kabulü halinde, Anayasanın 153. maddesi hükümleri ihlal edilecek ve hukuki boşluğa sebebiyet verilecektir. Bu durum ise, Anayasa Mahkemesinin anılan kararının, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarih ile kararın

T.C.
D A N I Ŗ T A Y
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2021/3743
Karar No : 2025/1019

yürürlüğe gireceği tarih arasında işlem tesis edilememesi ve daha önce tesis edilip, henüz yargılama süreci devam eden tüm işlemlerin de iptali sonucunu doğuracaktır ki böyle bir durum, kamusal yararın özel yararın üzerinde tutulma prensibine de aykırı olacaktır.

Bu durumda, dava konusu uyuşmazlığın incelendiği tarih itibarıyla Anayasa Mahkemesinin anılan kararının henüz yürürlüğe girmemiş olması ve dolayısıyla 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 24. maddesinin halen yürürlükte olduğu hususu dikkate alınarak, bu maddeye dayanılarak hazırlanan 20/01/2021 tarih ve 31370 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tarım ve Orman Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği'nin 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde, en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülteler arasında "Su Bilimleri ve Mühendisliği"ne yer verilmemesine ilişkin eksik düzenlemenin iptali istemiyle açılan davanın esasının incelenmesi gerektiği görüşüyle çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye

Üye

[Redacted Signature Area]

